

vilde gaa den Vej, som Ministeriet nu var gaaet, var det forunderligt, at den paagjældende Skolebestyrelse eller andre Vedkommende ikke foretrak at henvende sig til en eller anden berømt Jurist istedetfor til Ministeriet, som med Hensyn til juridiske Kundskaber ikke vilde kunne sættes ved Siden af en Saadan, Noget, hvori det ærede Medlem jo ogsaa kan have fuldkommen Ret. Der er imidlertid her en Omstændighed, som ikke ganske kan overses, nemlig den, at man i første Tilfælde saar Svaret gratis, hvorimod i det andet Tilfælde den berømte Jurist — og dette gjælder da ogsaa Domstolene — vil lade sig betale derved. Dette kan ialtsald være en Dpfordring til, at man foretrækker først at gaa til Ministeriet for at høre dets Mening. Det lader sig dog ogsaa tænke, at de Paagjældende have nogen Tvivl om deres juridiske Opfattelse af Sagen, og at de tillige have saa megen Tillid til Ministeriets juridiske Kundskaber, at de kunne lade dets Mening være afgjørende og derved fritage sig for at søge Konsultationer hos anerkjendte Jurister eller at gaa til Domstolene. I dette Tilfælde har netop Odense Kommune befundet sig; det er det eneste Exempel, som ligger for, og jeg ser ikke, at det kan bebreides Odense, at man der har henvendt sig til Ministeriet med Spørgsmaal om, hvorledes den opfatter Bestemmelserne i Lovgivningen og navnlig i Loven af 8de Mars 1856. Man har der altsaa ikke villet høre Ministeriets Mening om Andet end netop dette, hvorledes Ministeriet fortolkede disse Bestemmelser, og man har lagt saamegen Vægt paa Udtalelsen fra Ministeriets Side i saa Henseende, at Sagen derved er kommen til sin Afgjørelse. Hvorvidt Andre, som maatte komme i lignende Tilfælde, ville følge den samme Vej eller ville foretrække at gaa til Domstolene eller til anerkjendte Jurister, er jo Noget, som maa staa dem frit for; der er jo forsaavidt ikke tabt Noget derved; men jeg ser ikke Andet, end at Ministeriet, naar der henvendes et Spørgsmaal til det om, hvorledes det opfatter en Sag, maa svare, hvorledes dets juridiske Opfattelse er, og saaledes som det mener, at Sagen kunde sættes igjennem, hvis den skulde afgjøres strengt,

idetmindste i alle de Tilfælde, hvor Sagen ikke hører til dem, med Hensyn til hvilke der udtrykkelig ved Lovgivningen er tillagt Ministeriet en Ret til nærmere at moderere Bestemmelserne i Lovgivningen — herpaa havees jo flere Exempler — efter dets nærmere Skjøn over, hvad der er naturligt og rimeligt. Dette er imidlertid ikke Tilfældet her; her staar udtrykkeligt $\frac{1}{3}$, og jeg skal tilføje, at skjøndt Afgjørelsen selvsølgelig meget maa komme til at bero paa et Skjøn, som man ikke kan vente ved en blot Udtalelse, thi man maa have Spørgsmaalet liggende for sig og maatte længere dvæle derved for at komme til en klar, bestemt Mening derom, saa forekommer det mig dog indlysende, at Meningen er tilstrækkelig tydelig, naar der i Loven af 1856 § 13 staar, at Lønnen er „300 Rd. og 50 Edr. Byg at betale efter Kapitelstart, foruden fri Bolig for en gift Lærer og Brændsel“. Her staar altsaa „og“ men intet Komma, og naar der saabagefter staar: „foruden fri Bolig osv.“, saa kan det dog ikke negtes, at hvis Meningen var, at Lønnen ogsaa skulde omfatte dette, vilde det have været naturligt at sige: „300 Rd., 50 Edr. Byg, beregnet efter Kapitelstart, og fri Bolig for en gift Lærer og Brændsel.“ Men det er netop dette, som der ikke staar. Der staar, at Lønnen skal være 300 Rd. og 50 Edr. Byg, og naar det saa efter Kommaet hedder „foruden fri Bolig“ osv., saa forekommer det mig at være klart, at man ved at ombytte dette „foruden“ med „samt“ vilde forvanske, hvad der skal være Meningen. I modsat Fald maatte det have staaet i en Fortsættelse og uden Komma imellem. Dette forekommer mig at være den naturlige Tanke, og er dette Tilfældet, vil det ærede Medlem indrømme mig, at Bestemmelsen i den senere Lov maa opfattes saaledes, at Udfortningen af $\frac{1}{3}$ ikke kommer til at vedrøre Boligen og Brændselet.

J. M. Mørk: Jeg vil kun gjøre en lille Bemærkning. Hvor liden Vægt der kan lægges paa dette Komma, fremgaar af, at den lignende Bestemmelse 4 Linier senere ikke har dette Komma foran „foruden“, uden at dog Meningen her skal være nogen anden. End-